מהו דתימא בטולי בטלה מחשבתו המ"ל כל

העושה על דעת ראשונה הוא עושה אמר

רב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי

מאיר אף במוציא חמה אחת לזריעה פשימא

כל שהוא תנן מהו דתימא כל שהוא לאפוקי

מגרוגרת ולעולם •עד דאיכא כזית קמ"ל

מתקיף לה רב יצחק בריה דרב יהודה אלא

מעתה חישב להוציא כל ביתו הכי נמי

דלא מיחייב עד דמפיק לכוליה התם במלה

דעתו אצל כל אדם: וכל אדם אין חייבין

עלֿיו אלא כשיעורו: מתניתין דלא כרבי שמעון בן אלעזר ¢דתניא כלל א"ר שמעון

בן אלעזר כל שאינו כשר להצניע ואין

מצניעין כמוהו והוכשר לזה והצניעו ובא

אחר והוציא נתחייב זה במחשבתו של זה

אמר רבא אמר רב נחמן הוציא כגרוגרת

לאכילה ונמלך עליה לזריעה אי גמי לזריעה ונמלך עליה לאכילה חייב פשימא זיל הכא

איכא שיעורא וזיל הכא איכא שיעורא מהו

דתימא בעינן עקירה והנחה בחדא מחשבה והא ליכא קמ"ל בעי רבא הוציא חצי גרוגרת

לזריעה יותפחה ונמלך עליה לאכילה מהו

את"ל התם הוא דמיחייב דזיל הכא איכא

שיעורא וזיל הכא איכא שיעורא הכא כיון

דבעידנא דאפקה לא הוה ביה שיעור אכילה

לא מיחייב או דילמא כיון דאילו אישתיק

ולא חשיב עליה מיחייב אמחשבה דוריעה

השתא נמי מיחייב ואת"ל יכיון דאילו אישתיק

ולא חשיב עליה מיחייב אמחשבה דוריעה

בהשתא נמי מיחייב הוציא כגרוגרת לאכילה

וצמקה ונמלך עליה לזריעה מהו הכא וראי ∘

כי אישתיק אמחשבה קמייתא לא מיחייב או

דילמא בתר השתא אזלינן ומיחייב ואת"ל

יבתר השתא אזלינן ומיחייב הוציא כגרוגרת

לאכילה וצמקה וחזרה ותפחה מהו יש דיחוי

לענין שבת או אין דיחוי לענין שבת יתיקו:

בעא מיניה רבא מרב נחמן דורק כזית

תרומה לבית ממא מהו למאי אי לענין

ב א מיי׳ פי״ח מהל׳ שבת

ת ב מיי שם: ה ד מיי שם הלי כו: ו ה מיי שם:

מוסף תוספות

א. דאוקמה למתניתין כגון שהצניעו ושכח שהצניעו ושכח למה הצניעו. מוס' הלח"ש. ב. היה לבעל הגמרא לסדר דברי ר' יצחק אחר דברי אביי ולא יפסוק . ביניהם בהא דרב יהודה. רשנ״ל. ג. בשלמא אי לאו לענית, ג. בשלמא אי לאו דרב יהודה הוא אמינא מאי כל שהוא כזית דחשיב בעלמא אבל. חיי הר"ן. T. שאין מחשבתו מבטלת מה שהוא ראוי לכל בני אדם. רמנ"ן. ה. פשיטא ליה. מוס' הרמ"ש. 1. ועולם היה בו שיעור זריעה שהיה יכול להתחייב מתחילה ועד סוף השיעור זה לזריעה. סוף השיפור זה לחיצה. ריענ״א. ז. מן התורה. תוס׳ פסחים לג: ד״ה לאימת. ח. דהרבה דברים מדרבנן נסיב להו בתורת כהנים מקרא. תוס' הרח"ש. ט. אוכל הנאכל בבת ט. אוכל הוגאכל בבהן אחת. תוק' פקחים לג: ד"ה לאימת, '. מיד הו"ל כמונח, 'קצ"א, יא. דנח ממש על פחות מכביצה. ריטב״א.

רב נמים נאוו

פרק עשירי המצניע למאי אי לענין שבת כגרוגרת בעינן אי לענין טומאה כביצה אוכלין בעינו. בכנו. להוצאת שבת. הוא אמור והרבה כזה. ואסמכתא דילה מקרא דכתיב ארץ . חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון, ואמרו תאנה כגרוגרת להוצאת שבת. וכביצה לענין טומאת אוכלין. בתורת כהנים אוכל מיטמא מלמד שהוא מיטמא בכל שהוא. ל) ת"ל אשר יאכל הא אינו מיטמא אלא יאכל הא ובפרק יום בכביצה. ובפרק יום הכפורים תניא ר' אומר כל איסורין שבתורה בכזית . חוץ מטומאת אוכליז כו׳. וווץ מטומאו אוכלין מנלן דאמר וטומאת אוכלין מנלן דאמר ר' אבהו אמר ר' אלעזר אמר קרא מכל האוכל אשר יאכל, אוכל שאתה יכול לאוכלו בבת אחת. ושיערו יאוכלי בבול אות, ישיעוד חכמים שאין בית הבליעה מחזיק יתר מביצת תרנגולת. והזכרנו דבר זה בברכות ופי אל משנה [במשנה] במסכת מעילה בפרק קדשי מזבח שנינו כל האוכלין מצטרפין שנינו כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה בכחצי פרס ומזון ב' סעודות לעירוב, וככיצה לטמא טומאת אוכלין וכגרוגרת להוצאת שבת וככותבת ליום הכפורים.

א) יכול יטמא לאחרים בכל שקות.

רבינו חננאל (המשך) לרשות [היחיד] ורשות הרבים באמצע. [ודיקינן] . למאי קא בעי רבא הא בעיי. ימאי קא בעי רבא הא בעיי, אי לענין שבת כגרוגרת בעינן, שאם הוציא אוכלין פחות מכגרוגרת פטור, אי לענין טומאה כביצה אוכלין בעינן, שאם טימא תרומה פחות מכביצה פטור. האי כזית לענין מאי קא מיבעי

מתקיף לה רב יצחק. פירש נקונטרס דפריך אאנייא וקשה דאמאי נטר ליה עד הכא בואומר הרב פור"ת בשם

רבינו שמואל דאדרב יהודה אבוה פריך וה"פ גכיון דאמרת דמוליא חטה אחת לזריעה חייב אע"פ שאין רגילות משום דבתר מחשבתו

אולינן ה"נ כשחישב להוליא כל ביתו ניזול בתר מחשבתו ולא נחייבנו בפחות כיון דפחות מיכן אינו חשוב בעיניו ומשני התם בטלה דעתו אצל כל אדם דהאין אדם שלא יהא חשוב בעיניו פחות מכן אבל הכא יש בני אדם שחשובה להם חטה אחת לזריעה: אן דילמא בתר השתא אולינן. משמע דאי הבתר השתא אולינן ליכא למיבעיה מידי מדקחמר חת"ל בתר השתא אזלינן הוציא גרוגרת לאכילה ולמקה וחזרה ותפחה מהו ולא מיבעיא ליה אקמייתא ואמאי אכתי תיבעי ליה אי הוה דיחוי אצל שבת או לא כדבעי בסמוך דהא מיד כשלמקה נדחית וי"ל דדוקה ההיה דבסמוך חשיב ליה דיחוי שנדחית בין משיעור ראשון בין משיעור אחרון אבל הכא דמשיעור אחרון מיהא לא נדחית ילא חשיב ליה דיחוי: אי לענין מומאה כביצה אוכלין בעינן. °משמע דלא מקבל אוכל טומאה בפחות מכבינה ומה שהביא ט רש"י מת"כ דאוכל מקבל טומאה בכל שהוא דתניא מכל האוכל (ג) שמטמא בכל שהוא זיכול יהא מטמא אחרים ת"ל אשר יאכל אוכל הנאכל בבת אחת הוי אומר זה ביצת תרנגולת אומר ר"ת דאסמכתא היא דה"נ מעשר ירק מרבינן בת"כ מוכל מעשר הארן ולא הוי אלא אסמכתא בעלמא חוהא דפריך בפרק כל שעה (פסחים ד׳ לג:) למ"ד משקין מיבלע בליעי מהא דתנן טמא מת שסחט זיתים וענבים כבילה מכוונת טהורים ואי מיבלע בליעי אמאי טהורים ומוקי לה בענבים שלא הוכשרו לאימת קא מיתכשרי לכי סחיט להו וכי סחיט להו בליר ליה שיעוריה אתי שפיר גם לפי׳ הקונטרם דאע"ג דמקבל טומאה בכל שהוא מ"מ בציר ליה שיעורא מלקבל הכשר לפירוש הרב פור"ת דמפרש בשם רש"י בפ' חבית (לקמן קמה.) דאין אוכל מקבל הכשר בפחות מכבינה וטעמא משום דמאשר יאכל נפקא לן לטמא אחרים בכבינה מואהא כתב אשר יבא עליו מים וכן בפרק אלו עוברין (פסחים מה.) גבי בלק שבסידקי עריבה

דמפרש אביי כגון דאיכא פחות

מכבילה אוכלין ונגעו בהאי בלק בפסח

מהו דתימת. כיון דשכח בשעת הולחה שלח היה זכור בהלנעתו: בטלה לו מחשבחו. ואין כאן לא חשיבות מחשבת הלנעה ולא מחשבת הולחה: קמ"ל. דכל העושה סתם על דעת הרחשונה עושה ובחשיבותיה קמא קאי: כל שהוא חנן. וסתם משנה רבי מאיר:

לאפוקי מגרוגרת. דשאר אוכלין: אלא מעחה. דמתני' בדעתיה תלינן כדקאמרת משום דעל דעת ראשונה מחשבת ליה שיעורא: חישב להוליא

שבת כגרוגרת בעינן אי לענין מומאה כביצה אוכלין בעינן לעולם לענין שבת °וכגון דאיכא פחות מכביצה אוכלין והאי משלימו לביצה מאי מדמצמרף לענין מומאה מיחייב נמי לענין שבת או דילמא כל לענין שבת כגרוגרת בעינן א"ל תניתוה אבא שאול אומר שתי הלחם ולחם הפנים שיעורן כגרוגרת ואמאי לימא מדלענין

דאיסורו חושבו מלטרף אע"ג דבלא לירוף פחות מכבילה הוה מלי לאוקמי דנגע שרץ בכזית שבסידקי עריבה בפסח דאיסורו חושבו מקבל טומאה בשאר ימות השנה אי קפיד אין 🌣 אי לא לא אלא דלענין קבלת טומאה עצמה לא נפקא לן מינה מידי דבלאו הכי אסורה משום חמץ להכי נקט לענין לטמא אחרים ומיימי רבינו תם ראיה דאין אוכל מקבל טומאה פחות מכבילה דתניא בפרק אלו עוברין (שם מד.) המקפה של תרומה השום והשמן של חולין ונגע טבול יום במקלמן פסל את כולן מקפה של חולין ושום ושמן של תרומה ונגע טבול יום במקלמן לא פסל אלא מקום מגעו והוינן בה מקום מגעו אמאי פסל והא לא הוי כביצה ורש"י ל"ג הכי אלא גרים והא בטל ברובא ומפרש דהכי פריך מקום מגעו אמאי פסול והא בטל שום ושמן אגב מקפה דהא משום הכי קתני ברישא פסל את כולן ואין נראה למחוק הספרים ועוד נהי דבטלי ברישא להחמיר להקל לא אמרינן דבטלי ועוד דלא שייך למימר דבטלי השום והשמן כיון שהן בעין מדקתני לא פסל אלא מקום מגעו ועוד די (דתניא בתוספתא) בד"א בזמן שהיא גוש בקערה משמע שהן בעין ואין להאריך ורש"י חזר בו בכריתות (דף כא.) וגבי פרה מיטמא טומאת אוכלין (חולין דף פב.) והם דאמר בפ"ק דחולין (דף כד:) התורה העידה על כלי חרס אפילו מלא חרדל לאו דוקא חרדל אלא כלומר מלא בינים ומשום דבחרדל איכא טובא ראשון ושני כו׳ ומקבל טומאה מדרבנן נקט ליהים:

יוצא

אר לענין שבת כגרוגרת בעינן. הוה מלי למיפרך אמאי נקט זרק ואמאי נקט חרומה ולבים טמא: כגון דאיכא פחות מכביצה אוכדים בו'. אור"י דלהכי נקט זרק דהשתא בהדי קא אחיין דלא מחייב לענין שבת עד דנח כדאמר בפרק המוליא (לעיל דף פ.) חוך ג' לרבנן בעיא הנחה על גבי משהו אבל מכנים מכי אתי חוך ג' 'איכא איסור שבת ואיסור טומאה ליכא עד דמלטרף "אולא מתוו

ליה לרבא. ואהדרינן לעולם לענין שבת, וכגון שורק לאותו בית טמא תרומה פחות מכביצה ואיתא התם, וזרק עכשיו כזית שהוא משלימו לההוא דאיתיה התם לכביצה. מאי, מדמצטרף לענין טומאה קא מחייב עליה נמי לענין שבת, ואי לאו דקא מצטרף לענין טומאה ומחייב עליה, לא איחייב עליה לענין שבת, ומשום דקא מחשב ליה מחייב, כי האי דסוף הזורק יש אוכל אכילה אחת וחייב עליה ארבע חטאות ואשם, טמא שאכל חלב והוא נותר מן המוקדשין ביה"כ, ר"מ אומר אם היתה שבת והוציא חייב, אמרו לו אינו (מן) השם, ואסרו עלה אמאי הא אין דרך הוצאה בכך, ומהדרינן כיון דאחשביה מחייב, הכא-והוציא חייב, אמרו לו אינו (מן) השם, אמרינן עלה אמאי הא אין דרך הוצאה בכך, ומהדרינן כיון דאחשביה מחייב, הכא-נמי הכין או דלמא כל לענין שבת כגרוגרת בעינן. א"ל ר"נ תנינא אבא שאול אומר שתי הלחם ולחם הפנים שיעורן כגרוגרת.

כל ביתו. בהולאה אחת דלא אחשבה אלא אם כן הוליא כולה כאחד: הכי נמי. דכי אפקא פורתא פורתא לא מיקייב: בעלה דעתיה ושיטורה דחשיב לחינשי חשיב: וכל חדם חין חייבין אלא כשיעורו. ואע"פ שהוכשר לזה והלניעו: כגרוגרת. איכא שיעורא לאכילה ולהוצאה וכ״ש לזריעה דשיעורא בכל שהוא: ותפחה. ועמדה על גרוגרת קודם הנחה: ונמלך עליה לחוכלה. והניחה מהו: חמ"ל. בההיא אע"ג דעקירה והנחה לאו בחדא מחשבה הואי מיחייב: התם הוא דויל הכא כו'. בשעת מחשבה ראשונה היה בו כשיעור למחשבתו ושיעור (א) למחשבה שניה הלכך מילטרפי עקירה והנחה: אבל הכא בעידנה דהפקה לה הוה בה שיעור. למחשבה שניה של הנחה ולא מלטרפי הנחה לעקירה: כיון דחילו חשתיק. בהך שניה אית בה שיעור לזריעה ומיחייב: השתא נמי מיחייב. הואיל ויש שיעור למחשבה אחרונה ובשיעור זה איכא שיעורא למחשבה ראשונה ויותר: לא מיחייב. דהא בשעת הנחה ליכא שיעור למחשבה קמייתא: בתר השתח. בתר מחשבה דהשתח אוליכן לענין הנחה: יש דיחוי. מה שחסרה בינתים אילו אנחה בההיא שעתא לא מיחייב (כ) מי אמרינן תורת דיחוי דנדחה לו מחיוב חטאת ובטלה לה עקירה וכי הדר תפחה והניחה הוי הנחה בלא עקירה: אי לענין טומאה. דמיבעיא לך אם נטמא לטמא טומאת אוכלין או לאו כבינה בעינן: והאי משלימו. שנחה חצלו והשלימו וע"י הנחה זו נטמאו: מחי. מדחשיב הך זריקה לענין טומאה חשיב נמי לענין שבת כאלו הוא כגרוגרת ומיחייב או לא: שיעורו

בתרוגרת לאכילה והיתה

כשיעור בשעת עקירה, וכשצמקה וחסרה נמלך עליה לוריעה דמחייב עליה נמי בשעת הנחה, ובתר השתא אזלינן ומחייב.
כשיעור בשעת עקירה וכשצמקה וחסרה נמלך עליה לוריעה דמחייב עליה נמי בשעת הנחה, ובתר השתא אזלינן ומחייב.
אבל אם הוציא כגרוגרת לאכילה וצמקה וחזרה ותפחה ועדיין מחשבתו כדהות, אע"פ דבעת עקירה יש בה כשיעור,
כיון שחסרה בין כך, לכך מספקא לן יש דחוי אצל שבת או אין דחוי אצל שבת, וקיימה [בתיקו]. ועיקר דהא
מלתא דכולה עקירה והנחה במחשבה דאיסורא, דקאמרינן אמר רב ספרא א"ר אמי א"ר יוחנן המפנה חפצים מזוית
לווית ונמלך עליהן [והוציאן] פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך, ומפרשא נמי בנמרא דואילו נערות. בעא
מיניה רבא מרב נחמן זרק כזית תרומה לבית טמא מהו. ודמי כגון שזרק מרה"ר לרה"י, אי נמי מרשות היחיד

לעיל עו. זבחים מז.. נו) נעיל עו. וצוים מות ב) [פסחים לג: ד"ה בכבילה], ג) צ"ל אי לא קפיד אלא רוצה בקיומו לא אלא רש"ל, ד) ול"ל דתני בסיפא שהרי הוא שם במשנה בסיפת שהכי הוח שם במשנה ואדרב' במוס' פ"צ דטבול יום ליתא וכ"ה ג"כ במוס' פסחים שם ד"ה ה"ג רש"ין, ה) [וע"ע מוס' פסחים לג: ד"ה לאימת ומוס' [נדה] יו: ד"ה אפילון,

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה התם וכו' וטיעור למחשבתו שניה: (3) ד"ה יש דיחוי וכו' לפ מיחייב חטאת מי: (ג) תום' מיחייב חטאת מי: (ג) תום' ד"ה אי לענין וכו' דתניא מכל האוכל מלמד שמיטמא בכל שהוא:

גליון הש"ם

גמ' עד ראיכא כזית. עיין עירונין דף פ ע"כ מד"ה לגנ: שם ותפחה ונמלך עליה. ע"י מנחות דף נד ע"ל מד"ה דמעיקרא: שם וצמקה ונמלך. עיין שם וצמקה וגמלר. פנין לפניל טו ע"ח מדיה ועוד:
שם וכנון דאיכא חדיה ועוד:
שב וכנון דאיכא חחות
מכביצ' אוכלין. עיין משנה
למלך פ"ד" ה"ח מהל
ט"ח: תום" ד"ח אי לענין.
ממסנע דלה מקבל חוכל
טומחה ע" זכחים דף לה.
ממ"ה חד"ה חד"ה לה"ח:

מוסף רש"י

ובא אחר והוציא. נשכת לרה"ר חייב, דחשיב מלחכה מפני מחשבתו של זה שהוכשר לו והלניעו (זבחים מה.).

רבינו חננאל

ולא תימא בטולי מבטלא למחשבתו, אלא כל העושה על דעת מחשבתו ראשונה הוא עושה. אמר רב יהודה אמר שמואל מחייב היה רבי מאיר אף במוציא חיטה אחת לזריעה. פי׳ הני מילי לענין המצניע אפילו הצניע חיטה אחת והוציאה. וההיא דתנן באידך פרקין זרעוני גינה פחות מגרוגרת, ותנן זרע קישואין ודילועין . ופול המצרי שנים, שיעורין דעלמא דלאו למצניעין, דעלמא דלאו למצניעין, שאין אדם מוציא נימה אחת לזריעה, אבל המצניע אפילו אחת חייב עליה. וכל אדם שהוציאו סתם בשלא הצניעו אינו חייב עליו אלא כשיעור אע״פ שהצניעו [הראשון] ואינו מתחייב במחשבת הראשון, ומתניתין דלא כרבי שמעון בן אלעזר. אבל אם הוציאו השני מדעת המצניע הראשון חייב. ו**אם** הוציא הראשון חייב. ואם הוציא כגרוגרת שהוא כשיעור הוצאה [לאכילה], ומעיקרא הוצאה (ראכיהה), ומעיקרא
היתה מחשבתו לאכילה
ונמלך עליה לזריעה,
או לזריעה ונמלך עליה
לאכילה חייב, ולא אמרינן
בחדא מחשבת. ובעיר דרבא
בדרך שתהא עקירה והנחה לא איפשיטו, הוציא חצי גרוגרת לזריעה ותפחה יהויא כגרוגרת ונמלך עליה לאכילה, בעידנא דעקירה מחייב אמחשבתו ושיעור למחשבתו הואי, ובעירנא דהנחה נמי שיעורא היא למחשבתו שבאותה שעה, ואילו אישתיק ולא חשיב עליה מחייב אמחשבה דזריעה, השתא נמי מחייב. הוציא בנרנגרת לאכילה והיחה